

Done

Інформаційний дайджест партнера

Зміст

01

Фінансові/податкові новини:

- 01 НБУ зберіг облікову ставку на рівні 15,5%
 - 02 Оновлений Порядок обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн
-

02

Інформативно-аналітичні матеріали:

- 01 ВР прийняла за основу спрощений порядок документообігу для бізнесу
- 02 Податкова накладна – 2025: інструкція зі складання та реєстрації
- 03 Податківці роз'яснили окремі аспекти проведення документальної позапланової перевірки

03

Новели законодавства:

- 01 Актуальні зміни в оподаткуванні з 01 жовтня: що передбачає Закон № 4536-IX
- 02 Мінекономіки винесло на публічне обговорення проєкт наказу про оновлення порядку видачі ліцензій у сфері зовнішньої торгівлі

04

Новини для бізнесу:

- 01 Стан надходжень митних платежів у вересні 2025 року
- 02 Обсяг пільг зі сплати митних платежів у вересні збільшився на 26%: дані від ДМС
- 03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури
- 04 У порту Гдиня розпочали будівництво інтермодального терміналу
- 05 Ставки фрахту в портах України залишаються стабільними, ринок бере коротку паузу
- 06 Росіяни вдарили по портовій інфраструктурі Одеської області: п'ятеро людей постраждали
- 07 Рекорд контейнерних перевезень
- 08 На кордоні з Польщею є ризик застрягнути: затримки пов'язані зі стартом дії електронної системи EES
- 09 З 1 листопада запрацює нова система дозволів на міжнародні перевезення вантажі
- 10 Оновлено угоду про зону вільної торгівлі між ЄС та Україною: на які умови очікувати

01

Фінансові/податкові новини

01 НБУ зберіг облікову ставку на рівні 15,5%

Правління Національного банку України (НБУ) ухвалило рішення зберегти облікову ставку на рівні 15,5%. У рамках свого макропрогнозу НБУ передбачає зниження облікової ставки з I кварталу 2026 р. Однак, якщо інфляційний тиск зросте або нові проінфляційні ризики стануть суттєвими, НБУ готовий відтермінувати це зниження.

02 Оновлений Порядок обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн

Міністерство фінансів України внесло зміни до Порядку обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн (наказ від 29 серпня 2025 р. № 446 (зі змінами, внесеними наказом від 22 вересня 2025 року № 485), який набрав чинності з дня офіційного опублікування (3 жовтня)).

ДПС здійснює міжнародний обмін податковою інформацією для виконання положень Податкового кодексу та зобов'язань України відповідно до міжнародних договорів. ДПС здійснює підготовку та виконання спеціальних запитів лише за наявності міжнародних договорів. Вихідні запити, відповіді на вхідні запити та інформація, що надаються в порядку спонтанного обміну інформацією, оформлюються в письмовій формі та надсилаються одним компетентним органом іншому в паперовому або електронному вигляді.

Установлено, що вихідний запит складається у випадках, якщо:

- 1) аналіз податкової звітності суб'єкта господарювання (філії, представництва) свідчить про можливість заниження платником податків податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або податку на доходи фізичних осіб при здійсненні виплат на користь нерезидентів шляхом неправомірного застосування звільнення від оподаткування або пониженої ставки податку, що передбачені міжнародними договорами про уникнення подвійного оподаткування;
- 2) факти свідчать, що необхідна інформація зберігається за межами України, і під час проведення перевірок та/або звірок платників податків у межах податкового контролю виникає потреба в підтвердженні достовірності такої інформації, зокрема в разі встановлення простроченої дебіторської заборгованості у нерезидента перед резидентом;
- 3) є підстави вважати, що платежі, здійснені на користь резидента іншої держави, не були задекларовані;
- 4) платежі було здійснено резиденту іншої держави, що має ознаки компанії, яка:
 - діє лише як проміжна ланка в інтересах іншої особи — бенефіціарного власника доходу;
 - не декларує доходів та не подає фінансової звітності;
 - підлягає пільговому режиму оподаткування відповідно до національного законодавства такої іншої держави;

- 5) встановлено невідповідність між кількісними чи іншими показниками митної декларації та фактично оприбуткованими (імпортованими) або відвантаженими (експортованими) товарами;
- 6) встановлено факти подання неповної або недостовірної інформації у податковій декларації;
- 7) факти свідчать про перерахування коштів за межі України з метою подальшого здійснення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- 8) існує необхідність отримання інформації щодо контролю за трансфертним ціноутворенням;
- 9) існує необхідність отримання інформації щодо контрольованих іноземних компаній;
- 10) існує необхідність деталізації та/або ідентифікації даних конкретного платника податків, отриманих за результатом автоматичного обміну інформацією;
- 11) в інших випадках, у яких для виконання або застосування положень законодавства України, у тому числі міжнародних договорів, ДПС потребує отримання інформації від компетентних органів іноземних держав.

02

Інформативно-аналітичні матеріали

01 ВР прийняла за основу спрощений порядок документообігу для бізнесу

23 жовтня 2025 року Верховна Рада прийняла за основу законопроект № 14023, положення якого дозволяють суб'єктам господарювання передбачати при укладенні договору спрощений порядок оформлення первинних документів з надання послуг. Так, законопроектом передбачено, що під час оформлення акта наданих послуг такі реквізити, як посада, прізвище та/або особистий підпис особи, відповідальної за здійснення господарської операції зі сторони замовника послуги, не є обов'язковими.

Дане можливе за умови, що такий порядок оформлення первинних документів передбачено договором і вартість наданих послуг була оплачена замовником у повному обсязі в безготівковій формі. Варто зауважити, що відповідні зміни не поширюються на вимоги до оформлення первинних документів щодо надання послуг, оплачених за рахунок бюджетних коштів. У цьому випадку зберігаються чинні вимоги до їх оформлення. Законопроект наразі перебуває на розгляді і ще не прийнятий.

02 Європейський Союз розпочинає антидемпінгове розслідування щодо х/к прокату з п'яти країн

Професійний бухгалтерський ресурс «Дебет-Кредит» на своїй платформі висвітлив розширену аналітичну статтю щодо визначення, правил складання, реєстрації тощо податкових накладних.

Серед основних положень хотіли б нагадати наступні:

1. Визначення

Податкова накладна - електронний документ, який складається платником ПДВ відповідно до вимог ПКУ та реєструється в ЄРПН (Порядок №1246).

Складається на дату виникнення податкових зобов'язань (ПЗ) з використанням кваліфікованого електронного підпису.

2. Коли складається

На всі операції, які є об'єктом оподаткування ПДВ (ст. 185 ПКУ), у т. ч. за нульовою ставкою, або звільнені (ст. 197 ПКУ).

Не складається — якщо операція не є об'єктом оподаткування (ст. 196 ПКУ).

3. Основне правило — «перша подія» (ст. 188 ПКУ) Податкова накладна складається на дату: отримання оплати або відвантаження товарів / оформлення документа на послуги — що відбулося раніше.

4. Особливі випадки

Імпорт послуг — дата списання коштів або документа від нерезидента (що раніше).

Ритмічні постачання — дозволено зведені ПН до кінця місяця.

Щоденні підсумки — при розрахунках із неплатниками ПДВ (готівка, POS, банк).

Безоплатні постачання / умовні ПЗ — зведена ПН до кінця місяця.

Експорт — дата завершення митного оформлення.

Будівництво / перше постачання житла — касовий метод.

Фінлізинг — дата передачі об'єкта у користування.

5. Обов'язкові реквізити (ст. 201 ПКУ, Наказ Мінфіну №1307)

Дата і номер ПН

Назви продавця та покупця, ІПН

Опис товарів/послуг, кількість, ціна без ПДВ

Ставка і сума ПДВ

Загальна сума з ПДВ

Код товару (УКТ ЗЕД) / послуги (ДКПП)

Номер і дата митної декларації або контракту (при експорті)

6. Форма і реєстрація

Чинна форма — наказ Мінфіну №1307 (ред. від 09.08.2024 №400).

Лише в електронній формі.

Реєстрація — у Єдиному реєстрі податкових накладних через ДПС.

Повний текст статті та приклади заповнення ПН за [посиланням](#).

03 Податківці роз'яснили окремі аспекти проведення документальної позапланової перевірки

Фахівці Головного управління ДПС у Вінницькій області звертають увагу, що підставами для зняття з обліку у контролюючих органах юрособи є повідомлення чи документальне підтвердження державного реєстратора чи іншого органу держреєстрації про проведення держреєстрації припинення такої юридичної особи.

Порядок зняття з обліку платників податків у контролюючих органах затверджено наказом Мінфіну від 09.12.2011 № 1588.

Зокрема, платник зобов'язаний повідомляти контролюючі органи за місцем обліку такого платника про ліквідацію або реорганізацію протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення (крім випадків, коли обов'язок здійснювати таке повідомлення покладено законом на орган державної реєстрації) (11.1 Порядку).

У зв'язку з ліквідацією або реорганізацією платника податків датою виникнення підстав для початку проведення контролюючими органами процедур, передбачених цим розділом, є дата отримання першого з таких документів (відомостей), зокрема:

- відомостей з ЄДР про рішення засновників (учасників) юридичної особи, уповноваженого ними органу про припинення юридичної особи;
- відомостей з ЄДР про припинення (закриття) відокремленого підрозділу;
- відомостей з ЄДР про прийняте уповноваженим органом управління (уповноваженою особою) юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, рішення про припинення відокремленого підрозділу такої юридичної особи.

При проведенні заходів податкового контролю, пов'язаних з ліквідацією або реорганізацією платника податків, припиненням відокремленого підрозділу юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, контролюючі органи організують та планують їх таким чином, щоб вимоги щодо сплати платежів, контроль за справлянням яких здійснюють контролюючі органи, були сформовані і отримані особою, відповідальною за погашення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків, не пізніше строку, визначеного для заявлення кредитором своїх вимог.

Документальна позапланова перевірка здійснюється, зокрема, коли розпочато процедуру реорганізації юридичної особи (крім перетворення), припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, закриття постійного представництва чи відокремленого підрозділу юридичної особи, в тому числі іноземної компанії, організації, порушено провадження у справі про визнання банкрутом платника податків або подано заяву про зняття з обліку платника податків.

Про проведення документальної позапланової перевірки керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення, яке оформлюється наказом. Відтак, контролюючий орган може призначити та провести документальну перевірку такої юридичної особи чи відокремленого підрозділу за наявності підстав та з урахуванням строків давності, передбачених Податковим кодексом.

[Джерело](#)

03

Новели законодавства

01 Актуальні зміни в оподаткуванні з 01 жовтня: що передбачає Закон № 4536-IX

У газеті «Голос України» від 03.09.2025 року № 173 оприлюднено [Закон № 4536-IX "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення" та з метою удосконалення окремих положень податкового законодавства"](#).

Закон набрав чинності з 01 жовтня 2025 року (крім окремих положень), інформують фахівці Головного управління ДПС у Сумській області. Законом № 4536 вносяться зміни, зокрема, до Податкового кодексу (далі — ПКУ).

Податківці роз'яснили, що змінами передбачено:

- застосування податкової знижки з податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) у вигляді витрат на оренду житла, понесених учасником бойових дій або особою з інвалідністю внаслідок війни;
- включення військовополонених до переліку осіб, за яких податкові агенти (табори, слідчі ізолятори та тюрми) сплачують ПДФО і військовий збір та подають щомісячну звітність;
- квартальний звітний період із подання звітності з ПДФО, військового збору та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок) для фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, за найманих працівників;
- квартальний звітний період із подання звітності з ПДФО, військового збору для приватних нотаріусів та фізичних осіб — підприємців, які надають послуги з укладення біржових угод або беруть участь в їх укладенні;
- подовження до 1 січня 2028 року визначення дати виникнення податкових зобов'язань і податкового кредиту за касовим методом платниками ПДВ, які здійснюють постачання, передачу, розподіл електричної та/або теплової енергії, надають послуги із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії та/або послуги із зменшення навантаження відповідно до Закону «Про ринок електричної енергії», постачання вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702 та товарної підпозиції 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД, надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, нараховують плату за абонентське обслуговування;

- звільнення від оподаткування ПДВ у період до набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі операцій з безоплатної передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній та комунальній власності, організаціям водокористувачів відповідно до Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»;
- встановлення ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин у розмірі 8 відсотків від їх нормативної грошової оцінки;
- встановлення ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин у розмірі 12 відсотків від нормативної грошової оцінки площі ріллі по АР Крим або по області;
- для платників єдиного податку четвертої групи врахування у своїй декларації, у тому числі: площ наданих земельних ділянок (сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду) іншому платникові податку у користування на інших умовах (у тому числі на умовах емфітевзису); площ взятих земельних ділянок (сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду) в особи, яка не є платником податку, у користування на інших умовах (у тому числі на умовах емфітевзису);

- процедуру коригування місцевих податків у бік зменшення протягом року відповідно до положень підпункту 69.42 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ у разі прийняття органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією у період дії воєнного стану в Україні, по 31 грудня року, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан, рішення про внесення змін до раніше прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів або рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів, відповідно до яких зменшуються раніше встановлені ставки місцевих податків і зборів;
- особливості визначення суми податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування нафти, конденсату у податкових (звітних) періодах починаючи з 1 вересня 2025 року до останнього дня (включно) третього календарного місяця, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан на території України відповідно до положень підпункту 69.43 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ;
- подання до контролюючого органу суб'єктом підприємницької діяльності, якому в установленому порядку видано дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та/або інтегрований довкіллевий дозвіл, протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) періоду копій податкових декларацій екологічного податку;
- використання, у тому числі даних інтегрованого довкіллевого дозволу із встановленими в ньому лімітами використання води, при обчисленні рентної плати за спеціальне використання води.

02 Мінекономіки винесло на публічне обговорення проект наказу про оновлення порядку видачі ліцензій у сфері зовнішньої торгівлі

Документ покликаний осучаснити процедури отримання ліцензій на імпорту та експорт товарів, а також спеціальних ліцензій на імпорту, що застосовуються при введенні захисних заходів (за рішеннями МКМТ). Проект акта передбачає приведення старих наказів Мінекономіки у відповідність до чинного законодавства та впроваджує нові стандарти надання адмінпослуг із врахуванням цифровізації.

Проект наказу спрямований на удосконалення процедури видачі ліцензій на:

1. імпорту товарів;
2. експорт товарів;
3. спеціальних ліцензій на імпорту товарів, щодо яких Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі ухвалено рішення про запровадження спеціальних заходів відповідно до Закону України [від 22.12.1998 №332-XIV](#) «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну».

Новели законодавства

Документ розроблено з урахуванням необхідності приведення деяких наказів Мінекономіки до норм чинного законодавства та з урахуванням новацій у сфері надання адміністративних послуг і цифровізації. Проект доопрацьовано відповідно до [постанови](#) КМУ [від 21.07.2025 №903](#).

Проект наказу, пояснювальна записка та аналіз регуляторного впливу доступні на офіційному вебсайті Мінекономіки у розділі «[Обговорення проектів документів](#)».

Після завершення громадського обговорення документ буде доопрацьовано та затверджено наказом міністерства, що має спростити ліцензування зовнішньоекономічних операцій для бізнесу.

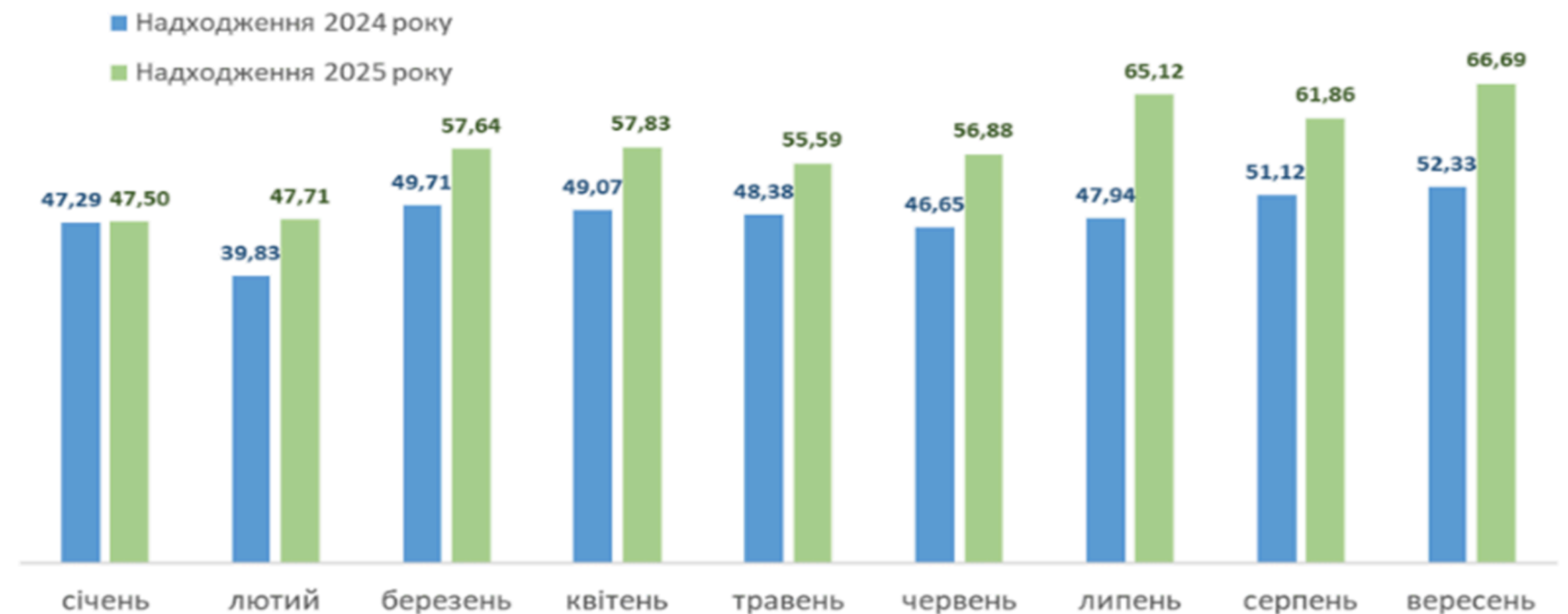
04

Новини для бізнесу

01 Стан надходжень митних платежів у вересні 2025 року

За результатами роботи у вересні 2025 року в структурі надходжень загального фонду державного бюджету надходження митних платежів склали 43,5 % або 66,69 млрд. гривень. У порівнянні з вереснем 2024 року надходження митних платежів, демонструючи помісячну тенденцію до зростання, зросли на 14,35 млрд грн або на 27,4 %.

ДИНАМІКА НАДХОДЖЕНЬ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ
У СІЧНІ - ВЕРЕСНІ 2024 - 2025 РОКІВ

02 Обсяг пільг зі сплати митних платежів у вересні збільшився на 26%: дані від ДМС

Якщо порівняти суму наданих преференцій з аналогічним періодом минулого року, то у вересні 2024 року їх було надано на суму 19,4 млрд грн, що менше цьогорічного показника на 26%. ДМСУ повідомляє, що у вересні 2025 року до державного бюджету перераховано 66,7 млрд грн митних платежів. Водночас, при митному оформленні імпорту товарів надано пільг зі сплати митних платежів на суму 26,3 млрд грн – це 39,4% від суми надходжень до бюджету. Якщо порівняти суму наданих преференцій з аналогічним періодом минулого року, то у вересні 2024 року їх було надано на суму 19,4 млрд грн, що менше цьогорічного показника на 26%.

У розрізі преференцій найбільшу частку становлять:

- пільги, надані при імпорті товарів оборонного призначення — 13,4 млрд грн (51%);
- пільги на підакцизні товари (тютюн) для виробництва в Україні тютюнових виробів — 3,9 млрд грн (15%);
- звільнення зі сплати ввізного мита у рамках виконання угод «про вільну торгівлю» — 3,6 млрд грн (14%);
- пільги при ввезенні електромобілів — 2,0 млрд грн (8%);
- пільги на товари для відновлення та ремонту енергетичної інфраструктури — 1,7 млрд грн (7%);
- інші преференції — 1,7 млрд грн (6%).

Загалом за 9 місяців 2025 року обсяг наданих пільг зі сплати митних платежів становив 224,1 млрд грн, що на 41,7% більше аналогічного показника 2024 року, коли пільг було надано на суму 158,2 млрд грн.

Пільгове розмитнення енергетичного обладнання продовжать ще на рік - проект У Раді готують зміни до Податкового та Митного кодексів щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України. Відповідні законопроекти №14090 та №14089 зареєстрували у Парламенті 30 вересня.

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

Строк дії пільги — на період воєнного стану, але не довше ніж до 01 січня 2027 року.

Перелік товарів, які підлягають пільговому ввезенню (без мита та ПДВ)

Обладнання для різних типів електростанцій:

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

1. Вітроелектростанції	
Найменування	Код УКТЗЕД
Зубчасті передачі, редуктори	8483 40 21 00
Електричні генератори потужністю понад 750 кВА	8501 64 00 00
Електрогенераторні установки	8502 31 00 00
Частини до генераторів (позиції 8501 або 8502)	8503 00 99 00
Статичні електричні перетворювачі (інвертори)	8504 40 90 00
Щити, пульти, панелі для управління електричним струмом	8537

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

Частини інших двигунів	8412 90 80 90
Башти та щогли металоконструкцій	7308 20 00 00
Інші металоконструкції	7308 90 98 00
2. Сонячні електростанції	
Найменування	Код УКТЗЕД
Інвертори (статичні перетворювачі електричні)	8504 40 88 00, 8504 40 84 00
Фотоелектричні панелі	8541 43 00 00
Щити, пульти, панелі для управління електричним струмом	8537

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

3. Гідроелектростанції	
Найменування	Код УКТЗЕД
Турбіни гідравлічні	8410
Щити, пульти, панелі для управління електричним струмом	8537
4. Теплові електростанції (парові)	
Найменування	Код УКТЗЕД
Парові турбіни	8406
Щити, пульти, панелі для управління електричним струмом	8537

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

5. Газопоршневі та газотурбінні електростанції	
Найменування	Код УКТЗЕД
Газові турбіни	8411
Електрогенераторні установки з іскровим запалюванням	8502 20
Щити, пульти, панелі для управління електричним струмом	8537
6. Накопичувачі електроенергії (energy storage)	
Найменування	Код УКТЗЕД
Літій-іонні акумулятори (не для авто)	8507 60 00 00

03 Пропонується продовження звільнення від сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті визначених товарів для енергетичної інфраструктури

Також передбачено: звільнення від ввізного мита та ПДВ імпорту обладнання в межах угод, що фінансуються Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, за переліком, який затверджуватиме КМУ

У чому важливість проектів? Законопроекти зменшують фінансове навантаження на імпортерів, пришвидшують відновлення енергетики та зміцнюють енергетичну безпеку держави.

04 У порту Гдиня розпочали будівництво інтермодального термінала

У логістичному центрі польського порту Гдиня стартувало будівництво сучасного інтермодального термінала вартістю 75 млн злотих.

Планується, що будівництво термінала триватиме до другої половини 2026 року.

[Джерело](#)

05 Ставки фрахту в портах України залишаються стабільними, ринок бере коротку паузу

Ринок демонструє короткочасне зниження активності, але судновласники не готові поступатися позиціями. Попри невелику паузу в діловій активності, ставки фрахту на експорт зерна з України залишаються стабільними у всіх сегментах тоннажу.

[Джерело](#)

06 Росіяни вдарили по портовій інфраструктурі Одеської області: п'ятеро людей постраждали

Зазначається, що масштабна пожежа після атаки БПЛА виникла на території об'єкта портової інфраструктури — горіли контейнери з олією, транспортними засобами та паливними пелетами

[Джерело](#)

07 Рекорд контейнерних перевезень

Попри війну українські порти демонструють стійкість – за 8 місяців 2025 року вони обробили 134,2 тис. TEU (контейнерів у двадцятифутовому еквіваленті), що на 3,3% більше, ніж за той самий період 2024 р. Це найвищий показник контейнерообігу з початку повномасштабної війни. Імпорт становив 63,0 тис. TEU з цього обсягу, експорт – 66,9 тис. TEU, транзит – 4,3 тис. TEU.

Портовики наголошують, що забезпечили безпечну та оперативну обробку вантажів; інфраструктура розвивається, що дозволяє й надалі нарощувати пропускну спроможність і підтримувати зовнішню торгівлю навіть у кризових умов

08 На кордоні з Польщею є ризик застрягнути: затримки пов'язані зі стартом дії електронної системи EES

Попри війну українські порти демонструють стійкість – за 8 місяців 2025 року вони обробили 134,2 тис. TEU (контейнерів у двадцятифутовому еквіваленті), що на 3,3% більше, ніж за той самий період 2024 р. Це найвищий показник контейнерообігу з початку повномасштабної війни. Імпорт становив 63,0 тис. TEU з цього обсягу, експорт – 66,9 тис. TEU, транзит – 4,3 тис. TEU.

Портовики наголошують, що забезпечили безпечну та оперативну обробку вантажів; інфраструктура розвивається, що дозволяє й надалі нарощувати пропускну спроможність і підтримувати зовнішню торгівлю навіть у кризових умов

09 31 листопада запрацює нова система дозволів на міжнародні перевезення вантажів

З 1 листопада автомобільні перевізники отримають доступ до основної системи, де потрібно буде заповнювати дані про свої перевезення за дозволами ЄКМТ.

Наразі є домовленості про перехідний період тривалістю щонайменше 3 місяці, протягом якого контролюючі органи в усіх країнах-членах системи мають застосовувати толерантний підхід до перевірок. Проте перевізників закликають уважно заповнювати кожне перевезення в системі. Україна також підтримала необхідність обміну API, що дозволить інтегрувати дані з Єдиного комплексу інформаційних систем Укртрансбезпеки до цифрової системи ЄКМТ. Це забезпечить оперативний обмін даними між державними структурами та перевізниками.

Під час зустрічі були розглянуті поширені питання, що виникають у перевізників:

Якщо перевезення розпочато у 2025 році, а завершиться у 2026, дані потрібно відобразити у системі через “спеціальні помітки”. Там потрібно зазначити номер дозволу квоти 2025 року.

Якщо перевезення виконується з дозволом ЄКМТ з обмеженням по країнах, які встановили такі обмеження, паралельно з цим виконується транзитний разовий дозвіл, то перевізник повинен у графі “спеціальні помітки” зазначити номер такого разового дозволу.

Скасувати поїздку можна лише до першої контрольної відмітки.

Уносити дані потрібно в день завантаження, але не пізніше ніж через 25 годин після початку поїздки.

Завершення поїздки слід внести протягом 12 годин після її фактичного закінчення.

У листопаді Секретаріат МТФ проведе онлайн-тренінги для автомобільних перевізників, щоб допомогти бізнесу швидко адаптуватися до цифрових процесів.

[За матеріалами Міністерства розвитку громад та територій](#)

10 Оновлено угоду про зону вільної торгівлі між ЄС та Україною: на які умови очікувати

Комітетом асоціації Україна — ЄС у торговельному складі була затверджена схвалена Радою ЄС 13 жовтня оновлена угода про поглиблену і всеосяжну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ) між ЄС та Україною, після завершення дії автономних торговельних заходів (АТЗ), які запроваджували пільговий режим для українських експортерів до 05 червня 2025 року.

На думку народного депутата Ніни Южаніної ухвалені умови дещо кращі за довоєнні, водночас набагато гірші за "торговельний безвіз", який діяв з червня 2022 року до червня 2025 року:

- найменше зростуть квоти для товарів, які традиційно займають значну частину з експорту агропродукції з України (пшениця, кукурудза, м'ясо птиці), та є дуже «чутливими» для деяких країн ЄС;
- для менш «чутливих», таких як крохмаль і харчові добавки, крупи, сухе молоко, квоти будуть суттєво розширені – аж до рівня автономних торговельних преференцій 2024 року;
- лібералізований режим імпорту без квотних обмежень отримають товари, імпортні квоти яких Україна і раніше не вичерпувала.

За попередніми підрахунками асоціації «Український клуб аграрного бізнесу», перехід від «торгівельного безвізу» до доступу до ринку ЄС на умовах угоди призведе до скорочення валютних надходжень майже на 900 млн євро на рік.

За словами нардепки, оновлена угода передбачає створення захисного механізму, який будь-яка сторона може активувати у разі порушення ринкових відносин.

Водночас експерти відзначають туманність підстав для запровадження захисних заходів, зокрема як «економічні», так і «соціальні» та «екологічні» «труднощі», з якими начебто може зіткнутися сторона у зв'язку зі зростанням імпорту, та відсутність деталізації критеріїв, яким повинні відповідати такі підстави.

При цьому ініціаторами застосування захисних заходів можуть бути окремі держави-члени, на національних ринках яких можуть виникнути ці підстави.

Крім того, умовою доступу України до ринку ЄС є імплементація до 2028 року стандартів ЄС у сфері виробництва агропродовольчої продукції, включаючи правила щодо благополуччя тварин, пестицидів, захисту довкілля, ветеринарних препаратів та ГМО, з щорічним звітуванням щодо прогресу у цьому напрямі.

Невиконання цих зобов'язань може призвести до позбавлення наданого нового додаткового доступу до ринку.

Джерела

01 <https://jurliga.ligazakon.net>

02 <https://dengi.ua>

03 <https://bank.gov.ua>

04 <https://customs.gov.ua>

05 <https://www.pwc.com>

06 <https://tax.gov.ua>

07 <https://news.dtkk.ua>

08 <https://www.bbc.com>

09 <https://minprom.ua>

10 <https://minfin.com.ua>

Done

**З повагою, ваш
надійний партнер**